

ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

РЕЗИМЕ ИЗВЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА „Управљање безбедносним ризицима на прелазима преко пруге”

2. фебруар 2021. године

У Републици Србији од укупно 2.114 прелаза пута преко пруге, њих 1.653 (око 78%) су пасивни пружни прелазни који захтевају посебну опрезност свих учесника у саобраћају приликом преласка преко пруге, јер нису опремљени системом за упозорење и/или заштиту који се активира у случају када за корисника није безбедно да прелази преко прелаза.

Према подацима Инфраструктуре железнице Србије а.д. о броју несрећа разврстаних према мерама осигурања пружних прелаза, од укупно 155 несрећа на свим пружним прелазима у периоду од 2017. до 2019. године, око 75% несрећа се догодило на пасивним пружним прелазима у нивоу, у којима је живот изгубило 24 лица, а теже повређено је 59.

Директни и индиректни трошкови саобраћајних незгода у Републици Србији, по проценама стручњака, достижу суму од најмање 470.000 евра по глави смртно страдалог у саобраћају.

С обзиром на то да је у питању укрштај пута и пруге, надлежност је подељена тако да железничком инфраструктуром управља управљач железничке инфраструктуре, док путном, уличном и пешачком, управља управљач путне инфраструктуре, тако што је сваки управљач дужан да створи услове за безбедан прелаз. Заједнички интерес свих субјеката управљања пружним прелазима дефинисан је у правцу да се број пружних прелаза смањи (денивелише, сведе или укине) или опреми савременим сигналним уређајима са полубраницима и светлосним саобраћајним знацима на путу, са циљем унапређења безбедности саобраћаја и смањења броја саобраћајних незгода.

Имајући у виду наведено, циљ ове ревизије био је да испитамо да ли надлежни субјекти предузимају одговарајуће мере у циљу унапређења безбедности на прелазима пута преко пруге.

Ревизијом су обухваћени субјекти надлежни за управљање безбедносним ризицима на прелазима преко пруге у складу са Законом о железници, Законом о безбедности у железничком саобраћају, Законом о путевима и Законом о безбедности саобраћаја на путевима:

- Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, које врши надзор над спровођењем закона у овој области, као и инспекцијски надзор,
- Инфраструктура железнице Србије АД као управљач јавне железничке инфраструктуре,

- ЈП Путеви Србије као управљач државним путевима I и II реда, и
- Град Нови Сад као јединица локалне самоуправе на чијој територији се налази 65 пружних прелаза, што је највише од свих јединица локалне самоуправе које немају закључен уговор о одржавању путних прелаза са управљачем железничке инфраструктуре. Град Нови Сад такође нема ни управљача пута на својој територији у смислу одредби Закона о путевима.

Након спроведене ревизије утврдили смо да:

Управљање безбедносним ризицима на прелазима преко пруге било би ефикасније, када би нормативни оквир био прецизније дефинисан и усклађен, а активности надлежних субјеката у већој мери координисане и усмерене на отклањање узрока ризика.

У наставку су дати закључци и налази до којих смо дошли у поступку ревизије:

Закључак 1: Надлежни субјекти нису у довољној мери вршили планирање активности у циљу стварања претпоставки за унапређење безбедности саобраћаја на пружним прелазима.

- Услед недовољне координације између надлежних државних органа стратешки оквир није у потпуности успостављен, а нормативни оквир није прецизно дефинисан и усклађен.
- Управљач железничке инфраструктуре одабир пружних прелаза планираних за опремање савременим осигурањем није засновао на претходно извршеној процени ризика, која би обухватила све постојеће пружне прелазе.
- Управљач државних путева и Град Нови Сад нису у довољној мери планирали активности из своје надлежности које би омогућиле ефикасније одржавање и управљање путном инфраструктуром у зони пружних прелаза.

Закључак 2: Управљач железничке инфраструктуре, управљач државних путева и Град Нови Сад нису предузимали све активности из своје надлежности, што може утицати да безбедност саобраћаја на пружним прелазима није на одговарајућем нивоу.

- Спроведене активности управљача железничке инфраструктуре нису у довољној мери допринеле испуњењу циљева из Националног програма који се односе на унапређење безбедности на пружним прелазима.
- Стање саобраћајне сигнализације на пружним прелазима указује да управљачи путне инфраструктуре нису у довољној мери предузимали активности из своје надлежности у циљу унапређења безбедности саобраћаја на пружним прелазима .

Закључак 3: Вршење надзора над спровођењем закона у области пружних прелаза није обезбедило пуну примену свих одредби, а није остварена ни одговарајућа координација између надлежних субјеката.

- Вршење надзора над спровођењем закона у области пружних прелаза није обезбедило пуну примену свих одредби. Републички инспектори за државне путеве нису у довољној мери вршили контролу спровођења наложених мера.

- Није успостављена одговарајућа координација између надлежних субјеката у области управљања безбедносним ризицима на пружним прелазима.

За све утврђене несврсисходности надлежним органима - субјектима ревизије дате су одговарајуће препоруке, како би се отклонили узроци проблема, а управљање безбедносним ризицима на прелазима преко пруге било ефикасније и ефективније.